

Це К...

Нам пощастило. Снаряд не поцілів у будинок, а лупонув поряд. Ми з дідом прокинулися раніше звичного, тож я бігала по хаті, розриваючись між телевизором, кавою та холодильником із корвалолом. Чайник свистів, по телевизору повідомляли про щось неймовірне, неприйнятне.

Війна.

Руські таки поперли великою навалою.

Дід сьорбав серцеві краплі впереміш із кавою і перемикав телеканали. Спробувала зробити зауваження щодо шкідливості такого купажу. Однак після красномовного «зирк» замовкла: мій — страшений кавоман і трохи сердечник, як і більшість чоловіків передпенсійного віку. Довелося змиритись і зайнятися більш реальним: побігла на кухню перевіряти запаси солі та сірників. Кожна хазяйка знає, що такі речі потрібно в разі ЧОГОСЬ мати із запасом. І ще мило та олію.

Тільки й репетнула:

— Зроби звук гучніше!

Надто потерпала від браку знань та інформації, що насправді відбувається.

Саме тоді по нас і гупнуло. Снаряд влучив поряд зі стіною нашої спальні. Там ще хвилин двадцять тому ми бачили безпечні сни. Влучив, гадина, у клумбу, де от-от мали підвести голови мої тюльпани.

Дід здивовано втупився в дистанційку, якою додавав гучність «брехунцю», і лише потім спробував озирнутися до дверей. Саме тоді вибухова хвиля разом із пилом домчала до нього, підняла в повітря і кинула на мене. А потім уже нас понесло на кухню, куди я й збиралася.

Таких «обіймашок» у нас не було навіть замолоду. Моєму дідові пощастило, що я не кістлява, а в більшості місць м'якенька. Не товста, як деякі подружки-пенсіонерки (не називатиму конкретно, але якщо будете в моїх краях, то порівняйте із сусідкою через хату). А втім, досить про пусте (і зловязике до того ж).

Отже, влетів дід у мене з обіймами, що в медовий місяць таких не пам'ятаю. Притиснуло мене до нього, разом летимо в холодильник, а я бачу, як вириваються із петель двері нашої спальні, як палахкотять там дим та полум'я, клубочаться пилюка та літає пір'я з подушок.

Зі стіни злетіли рамки з фотографіями, картина. Моя улюблена ваза зірвалася зі столу у вітальні і з якогось дива вирішила поцілити моєму у спину. Трохи не долетіла. Розбилася раніше.

На щастя.

Таке наше щастя.

Дід мій — щасливчик, бо — ще раз нагадую — гепнувся на м'яке. Тобто на мене. А я так ум'яла дверцята холодильника спиною, що днів зо три на шкірі були вм'ятини від магнітиків.

Дід потім розтирав мазями ушкоджене місце.

Розпусник. (Це я інтимно жартую.)

Щось я трохи наперед забігла... Маю право: мої записи, і нічого їх абикому читати. Коли з якогось дива читаєте ці літерки, то спаліть, будь ласка. Не треба пристойним людям читати, що пише бабця в розквіті вроди.

Щойно перечитала написане. Таке враження, що заспокоюю себе. Мабуть, так і є. У будинку, де ми сподівалися жити до скону віку, вивалило стіну. А я пишу: «Пощастило». Радію, що завалило лише одну стінку, а не всю домівку.

Хоча згодом ми з дідом зрозуміли, що нам справді пощастило: більшість сусідніх будинків рознесло вщент. Поряд немає військової частини чи чогось «стратегічного». Тому ніяк не второпаю, навіщо сюди гамселити тій клятій артилерії?

Мабуть, косоокі.

Ми з дідом до глупої ночі розбирали завали, щоб витягнути з руйнувань уцілілих сусідів. Дід увесь день на розхайдоханій вулиці вовтузився, а я то тут, то там поралася. Спеціальний начальник у формі ходив разом зі мною околицею та уважно записував, у якій оселі скільки людей жило і як їх звати.

Звали...

Я майже не плакала.

Розуміла, що можу допомогти сусідам.

Мій дід увесь день тягав каміння та биту цеглу, щоб звільнити людей. Лише вночі взявся за нашу хату.

Після того як офіцер у формі зайнявся своїми справами, я без передиху готувала борщ та інші страви для рятувальників.

І намагалася не дивитися на провалля в стіні власного будинку.

Я така молодчинка, що майже не плакала.

Лише раз заридала, мов сирена повітряної тривоги, коли з-під завалів витягли мою подружку. Я про неї згадувала. Та, що «злаязика».

Царство небесне.

Хороша людина.

Поночі ми з дідом перетягли в льоху запаси картоплі та консервації в найдавший куток. А в протилежний поставили «буржуйку», яку задарма привезли рятувальники. Трубу витягли через ляду назовні. Однієї стіни не маємо, тож диму є куди діватися.

Матрац крізь ляду не проліз, тому настелили собі ковдр.

Першої ночі топили уламками нашого ліжка. Потім уже роздобули справжніх дров.

А світанок ми зустріли, розгрібаючи розтрощену стіну.

— Цегла майже не пошкодилася, — радів мій чоловік. — Обіб'ємо — і наново стіну відбудую.

Тож ми оббивали цеглу й складали кубиком поряд із лядою льоху.

Трохи намерзлися: усе-таки кінець лютого. Зима.

Сирена за день вила аж чотири рази. Доводилося лізти в підземелля. То в нас тепер і спальня, і бомбоховище. А втім, нас більше не обстрілювали. Бог милував.

А коли над нами пролітав літак, то було страшно. Дуже страшно.

Проте він нас не бомбив.

Руські підступили до міста ввечері другого дня. Наші встигли наробити якихось укріплень на околицях, а на перехрестях обладнали перешкоди.

Мій дід навчив мене робити коктейлі Молотова. Щоправда, коли я ті пляшки назвала «молотова», то сердито глянув і гиркнув:

— Не «молотова», а бандерівські. Нічого добрий справі давати ворожу назву. Тим більше, що той рецепт руські вкрали у фінів, а не самі придумали.

Сказав і помчав будувати укріплення. Я тільки й встигла впхнути йому до рук бутербродів та порцію інсуліну. Двічі нагадала, щоб берігся і вчасно вколов ліки. Мій — що стара дитина: увесь час маю турбуватися, щоб поїв і не забув про лікування. Одного разу через цю забудькуватість ледве відкачали в реанімації. Тож я дуже пильную ті уколи.

На мій репет у дідову спину визирнула сусідка.

Слово до слова. Вона дізналася, що збираюся робити.

— На сайті поліції, — каже, — є кілька цікавих рецептів. Зараз позбираю порожні пляшки й прийду до тебе. У себе таке страшно робити, а в тебе вже хата зруйнована.

Я трохи образилася на «хата зруйнована». Не хата, а лише стіна. Проте цеглу ми вже майже оббили, тож наново відбудуємо. Зарано хрест поставила на нашій домівці. Ще й не повірила про сайт поліції: щоб така організація та й навчала людей доброї справи?! Полізла в інтернет, щоб, коли сусідка прийде, висварити її і за оббріхану поліцію, і за свою домівку.

Відкрила нетбук і аж зачиталася: стільки корисного дізналася! Уперше в житті відчула, що недаремно на ту поліцію податки платила.

Сусідці я вибачила. Тим паче, що вона до мене в гості по-людськи, а не абияк. Я бачила, що вона проминула вивалену стіну й постукала у двері. Могла просто зайти з клумби крізь провал, а все-таки вчинила інакше. Ще й ноги витерла об килимок, перш ніж зайти. Мене така повага зворушила. Скандалити перехотілося, та й не час сваритися: ті бандерівські коктейлі за нас ніхто не зробить.

— Мені оцей найбільше подобається, — тицяє сусідка в монітор. — З алюмінієвою пудрою. Від неї по броні мають літати такі художні іскорки!

— Найкращий із крихтами пінопласту, — показую їй на інший. — Залипає добряче. Нізащо не стече, доки все не випалить.

Наробили за обома найкращими рецептами і трохи за «класичним». Алюмінієвої фарби в нас на двох знайшлося лише половина трьохсотграмової банки. Зате безліч пінопласту від гарантійного телевізора.

— Як добре, що однієї стіни немає, а то вся хата просмерділася б, — дивлюся задоволено на зроблене.

Сусідка дуже дивно на мене глянула.

Лише від сусідчиного погляду я сама зрозуміла, що бовкнула.

Ми обійнялися і трохи поплакали.

Недовго.

Хвилину. Ну, може, п'ять.

Не можна гаяти на пусте час: канонада та інші «бабахи» постійно нагадували, що ворог уже десь у передмісті.

— Кладемо, — кажу, — по сумках. Тільки окремо по дві пляшки з кожного рецепту для мого діда. Їх лише йому віддамо.

— То, — відповідає сусідка, — цілком справедливо. Аби мій був живий, то зараз і для нього тих пляшок нанесли б.

Зітхнули за її чоловіком. Та що вдієш. Хороша людина він був і, певно, аби знав, що випаде нагода кидати по руських коктейлі, то ще сто разів подумав, перш ніж залишати мою подружку вдовою.

У сумкі ми не подужали все вперти. Довелося сусідці бігти по рюкзака, а я відшукала свого. Поскладували собі на спину якнайбільше, а що лишилося, потягли кожна в обох руках.

— Куди нам іти? — перепитала сусідка, доки я зачиняла двері. Добра душа не звернула уваги на безглуздість моїх дій, та мені якось легше було від того традиційного руху. Ніби все як завжди. Ніби ціла хата. До речі, від вхідних дверей того руйнування майже не видно.

Ну майже-майже.